

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЗэкI пюми хъунэу зэрар зыхьыгъэхэм атефэрэ ахъщэр аратајжыгъ

Адыгэим и Лышхъэ иштээрэлхэр пIэльэ гъэ-
нэфагъэкIэ зыгъэцакIэрэм къыгъеуцугъэ пшь-
рылхэм атгъэпсыхъагъэу псыр къызеум зэрар
зыхьыгъягъэхэм атефэрэ ахъщэр ятыжыгъэнэм,
кIэлэцIыкIу ибхэм зыщыпсэущт унэхэр ятыгъэн-
хэм ыкIи нэмэгдэх щатгушыIагъэх Адыгэ Рес-
публиком иминистрэхэм я Кабинет щыкIогъэ зэх-
сыгъом. Ар зерищагь республикэм ишацэу Къум-
пIыл Мурат.

Адыгэ Республикэм и Премье-
р-министрэ иштээрэлхэр зы-
гъэцакIэрэ Наталья Широков-
вам къызэриуаагъэмкIэ, зэрар
зыхьыгъэ цыфхэм аратыжын
фэе ахъщэу щытыгъэ миллиони
123-м щыщэу миллиони 120-р
алэклехъажыгъах. Аш нэмэгдэх
чыпIэу зыщыпсэухэрэм щы-
дэмтхажъэхэу, аш фэгъэхыгъэ
документхэр къэзгъэхъязыр-
хэрэми джащ фэдэу мы охъ-
тэ благъэхэм ахъщэу араты-
жын фаер алэклагъэхъацт.

Адыгэ Республикэм и Вице-
премьеэрэ Сапый Вячеслав
Тэххутэмийкье районым зы-
щээжэм Адыгэ Республикэм
и Лышхъэ иштээрэлхэр пIэльэ
гъэнэфагъэкIэ зыгъэцакIэрэ
КъумпIыл Мурат пшьэры-
лэу экафишыгъэхэр гэцэклаг-
э зэрэхъухэрэм фэгъэхын-
гъэу къылотагь. Адыгэ Республикэм
и Премьеэр-министрэ
игуадэ зипэшэ купым НСТ-у
«Импульс» зыфиорэм иофхэм
язытет зыщигъэгъозэшт,

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

агъэпцIэгъэ цыфхэм яоф зэ-
шохыгъэ зэрэхъущтим хэ-
ппльэшт.

Псыхъохэу Фарзэрэ Псынэф-
рэ 2018-рэ ильэсүм дамбэх-
эр ашышыгъэнхэм ыкчи зэ-
тегъэпсыхъэгъэнхэм афэгъэ-
хыгъэ проект документацием
изыфгъэхъазырын зэрэкл-
рэм мыш щитегушигъэхэр.

Зэхэсгыгъом ильэхъан рес-
публиком ишацэ къызэукала-
гъэхэм анахэу анаэ зыты-
раригъэдзагъэр цыфхэм зы-
кызэрафагъээрэ иофхъохэм
тэрэзэу ахэлгээгъэнхэм ыкчи
зэшохыгъэнхэм мэхъанэшхо
зэрилэр ары.

«Нэбгырэ пэпчж иофхъоу
къызэтийрэм, аш игумэгI пшьэ-
дэгкыж ин хэлээу теклонлэн
фае. Мы лъэнэнкъомкIэ тэу-
рыкIуагъэ зыми къыхафэ хуу-
щтэп. Цыфхэм ятхяусыхэ

тхылхэм нахь тэрэзэу аха-
пльэхэу зэрэфжьагъэхэр нафэ
къэхъуугь, Адыгэ Республикэм
цыфхэм ифитынгъэхэмкIэ и
Уполномоченэ ыццэлэх тхы-
усыхэ тхылхэу къаклорэр про-
цент 40-кIэ нахь makIэ зэ-
рэхъугъэр аш ишхъяат», —
къыуагь КъумпIыл Мурат.

Адыгэим и Лышхъэ иштэ-
рэлхэр пIэльэ гъэнэфагъэкIэ
зыгъэцакIэрэм къызэрэхигъэ-

шыгъэмкIэ, цыфхэм къаэты-
рэ иофхъохэм язэшохын ми-
нистерствэхэр ыкчи ведомст-
вэхэр афэгъэзагъэх. Хабзэм
игъэцэлэх къулыкъухэм яэ-
шхъэтхэм а иофхъэ зэшохыгъэ
зэрэхъурэр ежь ашхъэ-
кIэ ауплэклузэ ашынэу аш-
пшьэрыль къафишыгъэ.

**Адыгэ Республикэм
и Лышхъэ
ипресс-къулыкъу**

Фестиваль-зэнэкъою

«Адыгэ къуай»

Шышхъэгум и 19,

псэүпIэу Дахъо,

Мыекъонэ район

Адыгэ Республикэм имиинистрэхэм я Кабинет иунашъу

2017-рэ ильэсүм ия II-рэ мэзиц урыпсэунымкIэ
анахь ахъщэ makIэ агъэнэфагъэм ехъилагь

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ
Республикэм урыпсэунымкIэ анахь ахъщэ
makIэ щагъэнэфагъэм ехъилагь» зыфиорэм
тэгъэпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм ими-
нистрэхэм я Кабинет **унашъо ешы:**

1. 2017-рэ ильэсүм ия II-рэ мэзиц уры-
псэунымкIэ анахь ахъщэ makIэ мыш фэ-
дизэу гъэнэфэгъэнэу:

- 1) нэбгырэ тельтийтэу — сомэ 9217-рэ;
- 2) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр
социальнэ-демографие куп шхъалэхэмкIэ зэ-
теутыгъэу;

a) яоф зышгэхэрэм — сомэ 9837-рэ;
б) пенсионерхэм — сомэ 7567-рэ;
в) кIэлэцIыкIухэм — сомэ 9325-рэ.
2. Официалнуу къызыхаутырэм ылж мэфи
10 зытешэлкIэ мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премье-
р-министрэ иштээрэлхэр зыгъэцакIэрэ
Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шышхъэгум и 2, 2017-рэ ильэс
N 133

Я 25-рэ фестивалыр зэфашыжыгъ

Я 25-рэ фестивалэу «Гринляндия» зыфиоу ежхэм атхыгъэ ордхэр кызышцаюэр бэдзэогъум и 23-м зэфашыжыгъ. Йофхабзэр Киров речьэйирэе псыхьюу Быстрничкэм инэпкэ щыкуюгъ.

Мыгъэ фестивалым хэлэж атхыгъэ УФ-м и Къэралыгъо. Думэ идепутатхэм ащищхэр, партиеу «Единая Россия» зыфиорэм и Генсовет исекретарь игуадзэу Сергей Железняк, Олимпиадэ джэгунхэм бобслеимкэ тлогогогъячемпионуу, армрестлингмкэ дунаим гьогогу пчагъэрэ теклоныгъэр кызыщдээзыхыгъэ Алексей Воевода, Урысыем изаслуженнэ артистэу Сергей Трофимовыр, зэкэми зэлья-

шээрэ усэктю-ордхэу Алек-сандр Шагановыр.

Мэфэ ошоу щылагъэхэм яшуагъэктэ фестивалым цыфыбэ кызыщазэрэугоицагъ. Кызыэралтыгааэмкэ, йофхабзэм нэбгыре мин 230-м ехуу кьееклонлагъ.

Поэтическэ, кэлэццыкү, дээ-патриотическэ купхэр «Гринляндие» хэлэжагъэх. Шольыр зэфешхъафхэм ащиэз-льашэрэ музыкант іэнэласэхэр жюриим хэтыгъэх. Ахэм ащи-

щых Галина Хомчик, Константин Тарасовыр, Елена Фролова, Владислав Щадриныр, Дмитрий Обуховыр, нэмикхэри.

«Гринляндия» зыфиорэ фестивалым теклоныгъэр кызыщдээзыхыгъэхэм яордхэр кызыщалогъэ концертэр бэдзэогъум и 22-м куагъэ. Сергей Трофимовыр ар кызыэулихыгъ ыкчи пстэуми якэсэ ордхэу «Ветер в голове», «Город Сочи», «Боюсь, как рыба», нэмикхэри кызышиуагъэх.

Йофхабзэр льагъэктотагъ зэнэкьюкоуу «Я, ты, он, она — вместе — целая страна» зыфиорэм илауреат хуугъэхэм. Нэужым «Гринляндие» кызыщхагъэшыгъ купеу «Настроение» зыфиорэр пчэгум кырагъэблэгъагъ. Аш хэтхэр кылэу Ульяновскэ щыщих, ордэу «Иду» зыфиорэмкэ теклоныгъэ кахын альэкыгъ. Йофхабзэр чэц клахэм нэс куагъэ.

(Тикорр.).

Раскоповхэм теклоныгъэр кыдахыгъ

Урысые зэнэкьюкоуу «Ильэсымкэ унэгъо анах дэгъу» зыфиорэм изэфхыысыжхэр мы мафхэм кынэфагъэх.

Унагъом иинститут гъэптиэгъэнэ, нахыжхэм шхъэкэ-фэнгъэ афэшыгъэнэ, нытыхэм шхъэдэкыжэуу яэр агурагъэоныр ары йофхабзэм шхъэрыльээ илэхэр. Зэнэкьюкоуу льэнэкьюитфэу зэтэутыгъ. «Сабыбе унагъу», «Унэгъо ныбжыкы», «Къоджэ унагъу», «Урсымын иунэгъо дышь», «Унагъор — шэн-хабзэхэм язехъаку» зыфиохэрэмкэ йофхабзэм хэлажэхэрэр зэнэкьюкугъэх.

Урсыые зэнэкьюкоуум «Къоджэ унагъу» зыфиорэ льэнэкьюомкэ Адыгэ Республиком щыщ зэшхъэгъусэхэу Максим ыкчи Эльвира Раскоповхэм теклоныгъэр кыдахыгъ, — кызыщаугъ Адыгэим йофшэнэмыкэ ыкчи социальне хэхъоногъэмкэ и Министерствэ. — Ахэр Мыееквопэ районом щэпсэх. Раскоповхэм ильэс 16 хуугъэ унагъо зашлагъэр. А уахтэм кыклоц сабыиш зэдагъотыгъ.

(Тикорр.).

Хыкум приставхэм якъэбархэр

Сомэ мини 146-м ехъу кызыэкагъэжыгъ

Хыкум приставхэм яфедеральнэ кыулыкъу и Гъэйорышапэу Адыгэ Республиком щылэм и Мыееквопэ къэлэ отдел ийофышэхэмрэ хъакъулах кыулыкъум илъыклохэмрэ зэгъусэхэу автотранспорт хэбзэлахым юльянкьюкэ чыфэ зытельхэр къакъулахыгъэх.

Мы мафхэм хыкум приставхэм иоф 92-рэ зэхахыгъ, сомэ мини 146-м ехъу кызыэкагъэжыгъ. Джаш фэдэу чыфэр игъом зыныпшынихэрэм ямылтуу гьогогуу 2-рэ арест атыральхыагъ, аш хэхэ зы автотранспорт.

Гүхэктэ нахь мыйшэмий, хыкум приставхэм мыш фэдэ eklonlakэ загъэфедэрэ нэужыр ары чыфэ зытельхэм япшээрыльхэр агъэцэкэнхэу зырагъяжээрэр. Хыкум приставхэм я Федэральнэ кыулыкъу и Гъэйорышапэу Адыгэим щылэм шыгуу къэгъэкыжы, сайтэу «Банк данных исполнительных производств» зы-

фиорэм шууихъэмэ, чыфэ шуутымэ ыкчи ар зэрэшупшынын шуульякыщт шыклем япхыгъэ къэбар ижүүгютен шуульякыщт. Чыфэр зыфэдэзирэ зэртхэгээ тхялэр (квитанциер) кыдэжъугъэкынышь, банкым икүтамэ ар щышувын амал шууи. Аш бэкээ иофыр къегъэпсынкэ. Джаш фэдэу ыпшэктэ зигуугуу къэштыгъэ сайтым иэлектроннэ системэ иамалкэ чыфэр шуупшынын шуульякыщт.

Хыкум приставхэм яфедеральнэ кыулыкъу и Гъэйорышапэу Адыгэим щылэм ипресс-къулыкъу.

Хэбзэухъумакюхэм къулыкъу

Хэбзэухъумакюхэм къулыкъу язэфхыысыжхэм кызыэрэгъэльгъэрэмкэ, блэкыгъэ тхъамфиттум къыклоц сотовэ телефонхэр зэрэтигъугъэхэм епхыгъэ бзэджэшэгъи 8 республикэм щагъуунэфыгъ.

Бзэджэшэгъэхэм янахьын бэр Мыеекуап ары зыщыэрэхъягъэхэр. Ахэм ащищхэр полицайскэхэм зэхахын ыкчи ашуатыгъугъэ телефонхэр зынхэм аратыжынхэ альэкигъ.

Тикъэлэ шхъяа щыпсэурэ хуульфыгъэм ильэс 23-рэ зынхъяжыгъ къэлаклэр ыхъункагъ.

Бзыльфыгъитуу къаубытыгъ

Ильэс 48-рэ зынхъяжыгъ бзыльфыгъэм УФ-м хэгъэгүү къоцл йофхэмкэ и Министерствэ иотделэу Мыееквопэ районом щылэм идежурнэ часть зыкыфи гъэзагъ.

Аш кызыэрэлтагъэмкэ, тучан горэм члэтэу иахъщаль эшуатыгъугъ. Аш сомэ мин 11 ыкчи банковскэ картэр дэлхьыгъэх.

Полицайскэхэм оперативнэхъун йофхабзэхэр рагъэклокызэ, ильэс 44-рэ зынхъяжыгъ бзыльфыгъэр мы бзэджэшэгъэм хэщэгъэн зэрильэкын-

щтым епхыгъэ къэбар кыаэлэхъагъ. Видеокамерэхэм тирхьыгъэр зауплэкүм, ягуцафхэр шыыпкъэу кыччэкыгъэх. Бзэджашэр къаубытыгъ, бзыльфыгъэм шуатыгъугъэр ратыжыгъ.

Мыш фэдэ бзэджэшэгъэр республикэм икъэлэ шхъали бэмышшэу щызэрахъагъ. Ильэс

27-рэ зынхъяжыгъ бзыльфыгъэ ныбжыкъэм ибанковскэ карточка амьгъэунэфыгъэ бзэджашэр кызыэкагъэхъагъ. Кредиткэм иппин-код ешлэти, сомэ мин 13-м ехъоу аш ильхъяжыгъэр рихыгъ.

Хэбзэухъумакюхэм пэшшорыгъэш ѹофхабзэхэр рагъэклокызэ, мы бзэджэшэгъэр зезыхаагъэу зэгүцэфхэрэ бзыльфыгъэр къаубытыгъ. Үшлэгээ ар еуцполэхъыгъ. Угловнэ иоф кызыэуахыгъ, бзыльфыгъэм лажээ илэу загъэунэфкэ, ильэс 5-м нэс хялпэхъын ылъякыщт.

АР-м хэгъэгүү
къоцл йофхэмкэ
и Министерствэ
ипресс-къулыкъу.

Тыфэгушо!

Архив йофхэмкэ Адыгэ Республиком игъэорышапэ щылжъэрэ Къээзэнэ Мулиэт Аспъанчэрэе ылхъум псаунгыгъ дахэ илэу, бэрэчтнгъэр игъэшэ гьоого икуаджэ, ильэлкэ, иреспубликэ афэлжъэрэ непэ ыныжь ильэс 55-рэ зэрэхъурэм фэштифэгушо!

Мулиэт! Уильэлкэ шуульягъуу мыйкуюасуу, гугъэ дахэу уилхэр къыбдэхъоу, угу икъэбзагъэ ренэу цыфхэм алтынсэу уильэгъо занкэ бэрэ уттынэу тыфэлэлэо!

Архив йофхэмкэ Адыгэ Республиком игъэорышапэ иофышэхэр

Адыгэ къуаер лъэпкъым ихъишъэ хэхъагъ, ынап

Тиреспубликэ имызакьоу, адыгэ къуаер нэмьык къэрал-хами башлагъэу ашызэллашлагъ. Республикаем ыцэ дахекъе языгъэшыхэрэм ар зэу зеращыщым щеч хэлъеп. Аш тырэгушко.

Блэкигъэ ильэсем къое тонн мин 11,5-рэ фэдиз Адыгэ-им къыщыдагъэкыгъ, аш изынукъор — адыгэ къуай. **Адыгэ-им и Лышъхээ ишшэрильхэрэ гээцэкъэрэ Күмпилэ Мурат щэр къыдээзгээжъижъырэ предпринятиехэм ящахээм лъэшэу ынаа атет. Товар та-**

мыгъэу «Адыгэ къуай» зы-

фиорэр эзрагъэфедэштим

ыкы зэлъашэрэ шъольыр

брэндир ыпэкъ зэрэлъа-

гъэктэштим иофыгъохэм

ишшыпкъез ауж ит. Шъольыр

продукцием имэхъан зыкъе-

гъээтыгъэним, уасэмкъэ по-

литикэр гъэпсыгъэним, зээки

технологие шапхъэр гъэцуу-

гъэним, джаш фэдэр продук-

циен къыдагъэкъэрэм идэ-

гъугъэ лъыпплэгъэним ыкы

адыгэ къуаер къэзышъхэрэм

яфитиынгъэхэр къэухумэ-

гъэнхэм афэгъэхыгъэло-

фыгъохэр инэпльэгъу ригъэ-

къихэрэ.

Товар таамыгъэу «Адыгэ

къуаер» АР-иц предприятие-

хэм анэмьык ыгъэфедэн

фи-

мытынымкъэ хыкумым Роспа-

тентим дыригъэштагъ. Урысые

Федерацием ишшолыр зэфэ-

шъххафхэм къуаер къащыдэ-

зыгъэкъыщтыгъэ предприятии

4-мэ джы аш фэдэ изын яэ-

жээп.

Адыгэ къое шъыпкъэр

тэтишьолыр закъу ары къыз-

щыдагъэкъырэр. Нэмьык чыпэ-

хэм зэрэшызэлъашэрэм имыза-

къоу, адыгэ къуаер Адыгэим

ибрендэу щыт. Типродукции

жыкъехэм а хэбзэшур лъагъэ-
клатээ кырэклох. Адыгэ къое
шыпкъэр 1екъе ашы, пцел
чыгым ичыжье хэшыкыгъэ
мэтэжьеемкъе рахы, аш ишуа-
гъэки тепльэ гъэнэфагъэ иэ
мэхъ. Мы пъомылапхэр ашы-
ным пае чыпэл гъэнэфагъэхэм
ащагъэхурэ чэмхэм къатыре
щэ къабзэр агъэфедэ. Аш къы-
хэкъыкъе шуагъэу илэмкъе адыгэ
къуаер нэмьыкхэм къахэши.

Промышленнэ производствэм
иамалхэр къызғигъэфедээ
адыгэ къуаер икъыдэгъэкын
апэ зыгу къэкыгъэр Адыгэ щэ
комбинатын идирукторэу щы-
тыгъэ Хъэшх Мэдин Ибрахым
ыкъор ары. Апэу ар 1968-рэ
ильэсем къызщыдагъэкыгъэр
Шэуджэн щэ заводыр ары.
2012-рэ ильэсем къызщыубла-
гъэ ильэс къес къое тонн мини
10 фэдиз республикем къы-
щахыжыкъ, 2016-рэ ильэсем
а пчагъэр тонн мин 11,5-м
нэсигъ.

Ижыкъе къуаджэ пэпч къое-
ихынм фэкъулэе бзыльфы-
гъэ 1епэласэхэр адэсигъэх. Ахэм
«къуаер игуашэкъе» ядкэшты-
гъэх. Хъалыгъумрэ къуаемрэ
егъашэми адыгэхэм яшхыны-
гъох. Къуаем адыгэхэм хашы-
кыых къояжъэр, хъалыжъожъе-
р, хъаку-хъалыжъор, нэмьык-
хэри. Адыгэ къое закъор ары
блэжъэн пъэлэхэрэй ыкы шхы-
нгытэ зэфэшхъафыбэ зыхэ-
пшыкъышуутшыр. Хъаклэу Адыгэ-
им къеблагъэхэрэй апэрэу къы-
зыкъэупчэхэрэй зиэшүгъэлэ
зэлъашэгъэ адыгэ къуаер ары.
Арышь, ижыкъе къыщегъэжъа-
гъэу адыгэ къуаем мэхъанзу
ратыштыгъэм непи къыщымы-
къеу ифэшшошэ уасэр фашы,
къыткъэхъуухэрэ ныбжыкъхэм
адыгэхэм яшэн-хэбзэ дахэхэр
лъагъэхотэнхэм фестиваль-
зэнэкъокъур фытегъэпсыхъагъэу

щыт.

Къэогъэн фае ильэс къес
адыгэ къуаем ифестивал Адыгэ
Республикем зэрэшызэхаж-
эр. Тиреспублике ирайонхэм,
щэм хэшыкыгъэе продуцийн
къыдээзгэкъырэ 1офшапхэм
ялыхкохэр, предприниматель-

хэр, фермерхэр ыкыи унэе хызы-
мэтшапэ зиэхэр аш къырагъэ-
благъэх. Фестиваль-зэнэкъокъум
адыгэхэм ямызакъоу, лъэпкъ
зэфэшхъафхэм къахэкыгъэхэ-
ри аш1огъэшэгъонуу къекуал-
лэх. Район пэпч ялыхкохэм
«Лъэпкъ щагу» зэлъухыгъэхэр
къагъэхазырх, хъаклэу фести-
валым къеклонгъэхэр ахэм
арагъэблагъэхээ, адыгэ къуаер
зэрэрахырэр къафалатэ. Нэ-
рэльэхьоу а чыпэл къуаер
щырахызэ, аш илэшүгъэ зыфэ-
дэр ауплъэкун амал араты.
Джащ фэдэу адыгэ къуаем хаш-
ыкырэ къояжъэр, хъалыжъо-

жыгер, хъаку-хъалыжъор, нэмьыкъхэри «Лъэпкъ щагу» пэпч
щаупшэрихъэх. Адыгэ къуаем
иихын нахь фытегъэпсыхъагъэ-
хэр къыхагъэшых, ахэм осэшу
афашы.

Шыгу къэдгээжъижъын, 2012-
рэ ильэсем адыгэ къуаем
ифестиваль-зэнэкъокъоу щы-
лагъэм хэлажы, апэрэ чыпэл
къыдихыгъ ыкы Адыгэ Республике-
и Лышъхээ иахъшэ шу-
хъафтын къыфагъэшшошгъэгъэ
Кошхээблэ районым ит къуа-
джэу Еджэркъуа щыщэу Псэ-
пти Аслъамбэц.

Нахъбэрэмкъэ фестивалым
хэлажъэхэрэй бзыльфыгъэхэр

ары. Ау къоеихынм фэкъулэе
хъульфыгъэу Псэпти Асл-

льамбэч илэпэлэсэнгъэ жюром
хэтхэм къыхамыгъэшын алъэ-
кыгъэп. Аш рихыгъэ къуаер
зэрэшшум имызакъоу, пцел
чыгым ичыжье ежь ылэкъе
хишыкыгъэ матэмкъэ къуаер
зэрэрихырэр ыкыи аш ишуа-
гъэкъе тепльэ гъэнэфагъэ иэ
зэрэхъурэр Аслъамбэч шуукэ
фальгъэгъу.

Еж Аслъамбэч къызэриуа-
гъэмкъе, джыри цыкъузэ къое
ихынм ишъэфхэм янэ ащи-
гъэгъозагъэу щытыгъ ыкыи аш
фэкулаи хъугъэ. Хъульфыгъэм
илэпэлэсэнгъэ зэлъашлагъэу,
къельэхъэзэ непэ бэмэ къуаер
афырхы.

Тиреспубликэ имызакъоу,
Псэпти Аслъамбэч ыцэ чы-
жьэу 1угъэ. Ар къеушыхытэ
бэмьшэу федеральнэ телека-
налым журналистхэр Псэпти
тээм зэряхэлгээхэр. Тиреспу-
блике исоциальнэ-экономикэ,
гушхэлэж щылакъе ильм нэйусэ
зыфашынэу ары журналистхэм
мурадэу 1агъэр. Ахэмкъе чыпэшүу
зыбулыгъэр республикэм ибрендэу
адыгэ къуаем икъыдэгъэкын ары.
«Воскресный вечер с Влади-
миров Соловьевым» зыфиорэ
телекъетынэу дунаим щызэл-
льашэрэ цыф цэрилхээр зы-
хэлэжъагъэхэм ахэхъагъ Псэ-
пти Аслъамбэч фэгъэхыгъэ
техыгъэри.

Москва къыкыгъэ журналист-
хэр ошэ-дэмьшшэу ыдэж къы-
зэрэхъагъэхэр Аслъамбэч лъэ-
шэу ыгъэшэгъуагъ. Ау ар къэ-
штагъэп, хъаклэхэм дахэу ап-
гъохыгъ. Журналистэу Анастасия
Соколовскаям яжь ылэкъе
къуаер рихын ылъэкинэу аш
фэдэ амал ритыгъ.

Пшэрхъяным сыве-
къулаеу сэльтиэ, — къыуаиль
А. Соколовскаям. — Мышы-
пэки нэмьык къэралхэм якъое
льэпкъхэм ашыщхэр зэрэрахы-
рэм нэйусэ сывехъуагъэу щы-
тыгъ. Ау адыгэ къуаем иихын
льэшэу сшогъэшэгъоныгъ. Ду-
наим щызэлъашэрэ къуаер
ипхыным зыпари къин хэлъеп,
аш даклоу илэшүгъэхэр адрэх-
хэм апэшшын пъэлэхъагъэп.
Ар зытхъуухъэрэми лъапсэ имыз-
штэгъэп, гүфэбэнгъэу адьгэхэм
ахэльым ыкыи хъаклэхэм уасэ
афашыэ зэрэлэхъыкъхэрэй ар
ишихъят.

Адыгэ къуаем игусэу уна-
гъом щагъэжъэгъэ хъалыгъу сты-
рыр ыкыи къалмыкъшаир хъак-
лэхэм апагъохыгъэх. Адьгэхэм
хъаклэхэр ялаксэхэу, дахэу зे-
рапэхъокъыгъэхэр журналистхэм
аьшэхъагъозэ, илэшүгъэхэр зы-
фэдэ щымыгъэ адыгэ къуаер
Москва зыдаагъ.

Мыш дэжым къэогъэн фаер
зы — адыгэ къуаер Урысы-
ем зэрэшызэлъашагъэм даклоу,
Псэпти Аслъамбэчи тарихъым
зэрэхъягъэхэм щеч хэлъеп.

Нелэ Адьгэим щыпсэурэ цыф
льэпкъ зэфэшхъафхэм азыфагу
зэгурьыонгъэ зэрильым, ма-
мырэу тызэрэпсэурэм яшуа-
гъэхэр республикэм хэхъон-
гъэхэр ёшых, ыпекъ лъэклуатэ.

КИАРЭ Фатим.

Я 90-рэ ильэсхэм Къэзэнэ Мулийт ыццэ Мыекъуапэ бэрэ щызэхэпхынэу щигтыгь. Лъэпкъ Йофэу анахъэу ныбжыыкъэхэм адзызерахъэрэм ар икъэшэкъуагь, изэхэшэкъуагь. Шынкъэ, лъэпкъым фэгу-мэкиярэ цыфыбэ игъусагь. А лъэхъаным лъэпкъ зэхашэн зыкъиэтыхъэу, цыфхэр лъэпкъым фэгъэхъыгьэ сыйд лэужыгъорэ къэбари ашюгъэшэгъонэу пыльыгъэх. Ишэнышуагъэрэ иакыылрэ яшуагъэкъэ Мулийт цыфхэр ыгъэдэлонхэ ыльэ-къыштыгь.

1984-рэ ильээсүм күльтүрэм и Къэралыгьо институтуу Москвага дэтыр кыуухи исэнхъяаткэ библиотековедэү ыкли библиографэү къеѓээжкыши, Адыгэ хэку библиотекэм йошшынр щыргэгъажье. А лъэхъаныр ары «Ныбжыкэ хъаклещхэр» эзэх-щэхэу зырагъяаѓъэр. Ахэм яклещкүаѓ Мулиэт. йофтхабзэм күлтурнэ-просветительскэ пшъэрыль илагт: лъэпкъым итарихъ, бзэм, шэн-хабзэхэм язэгъешэн, якызыэтэгъэнэжбын ар фэлажъяэштыг. А лъэхъаным ныбжыкэхэр фаблэхэу бзэр, тарихъир, шэн-хабзэхэр зэра-гъашшэнным пылтыгъех. «Хъаклещым» тхаклохэр, шлэнгъэ-лэжкхэр, күлтурэм ыкли ис-кусствэм яцыиф гъэшшэгъонхэр, спортсмен цэрийлохэр, общест-веннэ йофышшэхэр, тильепкъэ-гъю хъаклэу къеклюаѓъэхэри, къэклюжыгъяаѓхэу тишилакэ щыш хъужыгъяаѓхэрэри кырагъэбл-гъэштыгъех.

«Ныбжыкыл хыакиэш», «Тхылъымрэ обществамрэ» ылоу республикэ телевидением адигабзэкэ Мулилэт къэтын гъашэгъонхэр а лъяхъаным щызэхишэштыгъэх.

— Сэ сизакью ахэр зэхэс-
щагъях соныр тэрээп, Моск-
ва кыыштыздеджэхи Мыекъуа-
пэ Къэзыгъэзэжыгъэ купэу
тызэхэтыгъ, тшэрэм мэхъянэ
и/эу тлъйтэштыгъ, — elo Къэ-
занэм.

— Арэу щытми, ахэм
къежъяп! Э горэ ялагъэ-
ба? Аш ыпэк! Э хэкум аш
фэдэ яофтхъабзэхэр ща-
мышьыщтыгъэхэмэ,
щысэтехып! Э щы! Эн фэ-
агтэбэ?

— Ебъялпіеу а 1оғым фехъугъэр къеслон. Тиунэкъощ Къезанэмэ адэжь Америкэм сызырагъеблагъэм, адигэмэ зехашхэрэ хъакіещхэр апэрэу слъегъугъэх, ахэр сшогъяшшельоныгъах Алыгэу аш

исхэр ахэм зэращалтэу къыс-шлошыгъ, сыйкъэклюжьмэ ащ фэдээ зэхахьэхэр тэри зэхэт-щэнхэу сыйгуял тесыубытагъ. Ары хъаклэшхэм егъэжьааптэу афэхьуугъэри, — elo пшъашъэм.

А лъэхъаным Мулилэт Адыгэхэку исполкомым культурэмкээ игъэорышалтэе отделым ипа-щэу рагъэблагъэ, етлани библиотекэм ыгъэзэжьынэу мэхъу. 1999-рэ ильэсэйн АР-м и Къэралыгъо архив Ioф щишлэнэу щырегъажьэ. Пшъашъэр ащ феджагъэу щымытыгъэми, исенхъяктээ пэблагъэу къычэ-кыгъ, цыфыр зыфемыджэгъэ Ioфым хэшшикышихо фырилэхъуным, ар дэгьюу ылэ къихъаным ыкли нэмыкхэр ащ фи-гъэсэнхэмкээ ар щысэ дэгьюу щыт. Ичаныгъэрэ ышлэрэр ыгъэ-терэзэу зэрэцьтиймрэ яшлуагъэкээ архив Ioфыр псынклэу ылэ къихъагь, ащ хэхъонигъэ-ышынным илахьышху хильхъагь. Лъэпкъ архивым фэгъэхьыгъэу аперэу къыдэкыгъэ справоч-нэ-информационнэ сборникым Ioф дэзышлагъэмэ ар ащишыгъ. Я 19-рэ лэшлэгъум къышгэгъэ-жьагъэу 2007-м нэс архивым пыль къэбарыр Iахьитлоу го-

шыгъеу ащ къыдэхъагъ.
Зэльшээрэ цыфхэм яхылэ-
гъэ материалхэм яугъои-
ни Къэзанэм тофышо
дишлагъ. Ащ фэдэу Шъэожъ
Розэ, Сэмэгу Гоощнагъо,
Къат Теуцожъ, Цуекъо
Джахъфар, Алла Соколо-
вам, Еутых Аскэр, Анато-
лий Гариним, Ахэджэго
Мэджыдэ, СССР-м и
Апшээрэ Совет идепута-
тэу Пэнэштуу Гоощсэхъу
ыкыи нэмыкхэм ятхыль-
хэр зэригэфагъэх, ар-
хивим шүтхэгжэх.

— Архивым ишүаагъэ-
кэл лъэпкъым къыхэкъы-
гъэ цыф цээрлиохэм нэ-
lyасэ сафэхъугь, Ioф адэ-
сшлэнэу синасып къы-
хъыгь, — elo Мулилэт.
— Аш фэлэв Еутых Ас-

кэрэ Ахэджэго Мэджыдээр мэ-
нээ фэ пчагъяхэм юф адэсшлагь,
сидокументхэр зэхэсфыгъэх, зээ-
тъэфагъэх. Еутыхым сиүкли,
ащ сиүлэргэнэу зэрэхугъэм
клочэшхо къысхилтхьагь. Кыу-
къо Налбай письмэ къысфи-
хтыгь «мы пшэшшэ цыккур
тъэпкыым фэлажьэшь, архи-
зывим юф щешэшь, цыхээ къы-
нээ фэшшири, егъэблагъэри кыидэ-
гүүшь» ылоу итхагъэру. Еутыхым
ащ тетэу юф дэсшэнэу хувьгээ.
Алэ цыхээ къысфимышлэу та-
кикъ 20 фэдиз тешлагь, етла-
нэ нахь къызэлкыгь, зыкы-
нээ зэхүүхыгь. Ау «сэ сакыыгуры-
мыуагъэу, сидокументхэр яшь-
кэлгээнх?» ыюштыгь

«Мэфишыре сышылешт, уаҳтэ сил, зыгөрэ пфесы-упщэрхыаштмэ е пфызелүс-хыщтмэ», зысэлом, «Хыау, ишыклагъэп, дэгъум аш тетэү себгъасэмэ, дэим есэжы-гъуаа сферхьущт» ылгъагь.

Сэ сауж мэзилт нылэп Еутыхым кыргъешлэжьигъэр. Ашылпеки тхэкло цэрийор слэгэту-гъэу щытыгь. Москва тыще-дже зэхъум риғэджэрэ сту-дентхэу синибджэгъухэм аш-игугуу ренэу къашыщтыгь. Зэрэцлийф гъэшлэгъонир, зэрэлү-шыр къало зэхъум, сэ силек-циехэр хэсынхэти, Литератур-нэ институтым сыйкоти Еутыхым илекциихэм сядэуущтыгь. Республиктм кырагъяблагын филармонием зэлукшо зы-щыфашымы сыхэлэжъэгъагь, ау-а лъэхъаным аш иклен зээгзэ-фажынау хүчтими сийлчэл

Еутыхыр Москва щыпсәүрәэ
адыгәхәм гум ранәштыгъәп.
Аш дәжь клощтыгъәх Постпред-
ствәм иофыштәхеу Теүжөжү
Нурет Шынкүлес Рұспан аның

ишъхъэгъусэрэ, Чингиз Адыго-
выр ыкIи нэмькIхэр IэпыIэ-
гыу фахъуштыгъях

Ахэджэго Мэджыдэ иунз пчеджыхым сыхыатыр 9-м сынклемэ, пчыхыэм 9-м сыхынкыжызыг мэфи 10-рэ тоф кыншысшлагь. Ынэхэм альэгүүщтигъэп, ау письмэ е нэмыхи документын итым сыхызы-феджэкіэ, ежь «Мо ар гъэтыль, серээгу джыри тэлку-рэ, мыдрэр о штэ» ынозэ, аш тетэү зэхэтфыгъэ. Етланз АР-м и Постпредствэ къет-шалы, къэтщэжыгь. Зэклэмки документи (дело) 155-рэ зэзгъэфагь. Тызызэлокіэ нэуж ильээси 10-рэ тызэфэтхагь, сятахъым фэдэу тызэфышигъыгь.

Къэзанэр Гъэлорышланпэм иколлегие исекретарь, эксперт-упльэкун комиссием итхамат. Мулиэт икіәщекуагъ Лъепкъ архивым епхыгъэ учреждениехэм ахэмит пчъягъэ хэгъэхъэгъэнхэм. Ахэм ащищыхъ AP-м илъикло УФ-м и Президент дожи шицем илеф

шлангы Москву дэтыр, ансамблэхэй «Налмэсыр», Камернэ музыкальнэ театрээр, Адыгэ тхыльт тедзаплэр ыкли нэмь-кыбахар.

Непэ республикэм архивыр зыгъэпсырэ организацые 317-рэ Ѣлтажьэ. Аш ѿшчуу 19-р күлтүрэм иччрэгжлиеҳ.

— Архивым чэль документ пэпчь унэшьо хэхыгээ пыль. Ioшшаплэм щызэхагъяуцорэ тхыль пэпчь зэрэлтигыщтим охьтэ гъэнэфагъэ ил: зыр ильэс 75-рэ, адрэр 50, ящэнэрэр 15, яплэнэрэр 5. Ухэукъо хъущтэл, уфэсакъын фае. Архивым зы тхьапэ пэпчь мэхъянэшхо щырил, — elo Къезанэм.

Архивым гъэшІэгъоныбэ чіэль, сэ анахъэу згъэшІэгъуа-гъэр чылехэм якъэбархэр ары. 1924 — 1925-рэ ильэсхэм куаджэ пэпчь мэштүү заулэ дэтыгь. Хъэблэ-хъаблэу тхъэлъэуплэм цыфхэр клощтыгъэх, ахэм протоколхэр зытхыгъэ тхаклохэр ачлэсигыгъэх. Аш тетэү сятэжъэу даши къэзимыгъэ-зэжжыгъэм итхыль клэтхэжыгъэхэр сльэгүгъэх. Дашихэрэм ятхылхэм аклэтхэжхъэу тэ тикуаджэ нэбгыртил дэсигь. Тятэжь зытеклодагъэр тятае къышлошытыгъэр ар-мырэу къычлэкыгь. Тицыкгу-гъом къыщегъэжъагьэу сята ылоу зэхэсхыгъыг: «Архивмэ ачлэльын фае тята зытеклодагъэр, ау хэт пфыльтыхъун». Ар сэ зээгъэшІэнэу къыстес-фагь. Сятэжь иклюдиклэ къэба-рэу пыль горэхэр сята ышлахъэу дунаим ехижыгь. Аш пае сзыфаразажь.

Непэ Къэзэнэ Мулилэт архивхэмкэ анахь опытышхо зилэ къулыкъушлэу альтытэ. Аш илофшэн федеральнэ ыкки республикэ щытхъу тхыльхэмкэ хагъэунэфыкыигь. Ар илофшэгъухэм шъхъэклафэ зыифашлыгэ уаса зэрэгтэйре шыф.

Архив күлүлкүр ренеү зызығфәбгүйсэн фәе loвшіләнү щыт. Ашт елтырыттарау район-хем ыккін кылажем къарыкыра loфышә ныбжыкіләхем ар ренеү іспиіләгү афәхъу, амьшиләрәр apelожбы, игуапеү lof спашо.

Непэ Мулијэт къызыыхъугъэ мафешъ, псасуныгъэ пытэ илэу, гушуагъо щехъу ыпеклэ къимыкъеу ильзесыбэ къытгъашеен.

Нэүү фэтею.

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЬ

ТИКЪЭБЗАГЬЭ ГҮҮНДЖЭМ КЪЕГЪЭЛЪАГЬО

Адыгэ лъэпкыр дунаим нахышыу щашэнным Стлашьу Юрэ иахышыу хешыхъэ. Аш иэшлагъэм сшоғьашыгъонзу сяплты, уасу афэсшырэм имехъанэ къыхэзгъэцы сшоигъу.

Гүунджэр цыифхэм къиза-
уупшысыгъэр, загъефедэрээр
бэшагъэ. Унагьо пэпчъ гүун-
джэ ил. Хъулъфыгъэр гүун-
джэм епльэ, бзыльфыгъэр аш
ебгъашшэм, гүунджэм мэхъа-
нэу ритырэр нахьыб. Гүун-
джэм бзыльфыгъэр үтэу эз-
плъижы, зегъедахэ. Унэм
къикыгъэми, гүунджэ къизди-
мыхштэу къыхэмкылэу къис-
щхъэ.

Сурэтыш-модельер цэрын-
лоу Стлашьу Юрэ гүунджэр эз-

ригъедэхэгъэ шыклем сыйкы-
тегущыиэзэ, зэгъепшэнхэр сэ-
шыхъ. Юрэ гүунджэр зэригъе-
федэгъэ шыклем фэдэ ювша-
гъэ зинэ джыри зы нэбгыр нэ-
мызми дунаим тетми сшэрэп.

Къэгъэлъегъоныр зэпыурэп

Къокылэм щыпсэурэ
лъэпкхэм яискусствэхэмкэ
Къэралыгъо музееу Мыекъуа-
пэ дэтым Стлашьу Юрэ къы-

шызэуихыгъэ къэгъэлъегъоным
зэпымьюю юф ешэ. Гүунджэм
икъебар зэзыгъашэ зышион-
гохэм апэу анаэ зытырадзэ-
рээр дэхэ дэдэу зэрэгтээлэ-
гэлээр арь.

Адыгэ тхыпхъэхэр тетых,
ыгузэгү тигъэр сурэтыхоу
къышэлъагъо. Зэпэлдыхъэу
тешыхъэгъэ сурэтим узын-
пещэ. Гүунджэм уиплъэмэ,
зыолъэгъужы. Бээ зэфэ-
шхъафхэмкэ тетхэгъэ гушы-
лэхэм укъяджэ: «Умыгъэша-
гъо! Дунаим икъэбзагъэ зын-
ильыр къыоплъижы».

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаир
гүунджэм нэгум къыкыгъэу-
цион ыльэкъыщтэу къызыщю-
гъэхъ. Псыхъуи, мэзи, къу-

шхъи, псыкъефэхи — зэкэ
чыгур зэрэштиту зынэ ильыр
оры — цыифыр арь.

Тызыщыпсэурэ чыгум
идунай къэбзэнэу уфаемэ, умы-
уцэллы, — elo Стлашьу Юрэ.
— Хэклэу иптэксурэр игъом
амыгъуюе, ыамышуу къыхэкъы.
Арыш, къэбзэнгъэр уищы-
лэхэм-псэукэ къышгэжээшни
наху тэрээ. Дунаир къэбз-
нэу уфаемэ, хэклэхэр гъо-
гунапцэм темытакъо.

Ю. Стлашьум зэрилтээрэм-
кэ, непэрэ дунаир зэкло-
ллэн ыльэкъыщтэу атомнэ бом-
бэм, зэо-банхэм язакъоп. Хэ-
клэу, шлоу ратэксурэм тхы-
амыкэгъо къызыдехы. «Хэ-
кыр уищагу къыдэхэу ура-
мым темытакъу», — игупши-
сэхэр льеэгъекуатэ Ю. Стла-
шьум.

Шым ыльабжэхэм ачалъ-
хэрэ налым исурагу гүунджэм
тешыхъагъ. Цыифхэм ядунэ-
еплыкэ зэрээфэмэдэм ар
наху еохыилэ. Зекло еж-
гэхэм «Гъогу маф!» арело.

Зеклохэр, экологиер

Зеклоным пышагъэр мамыр
гъогум игъэдэхэн пыльын фаду
Ю. Стлашьум ельти. Зеклохэм
яхыллэгъэ шьоши 8 ышыгъ.
«Нэгъо чыгы», «Адыгэ чыгы-
хатэхэр», «Шыблэр», нэмийк-
хэри дахэх. «Дышэ мэлыц»
зыфиорэр адигэхэм дышээр
псыхъом къызэрэхахыщтэгъэм
фэгъэхыгъ. Хъурышьор псым
хадзэти, хагъэлыштыгъ. Аш
пшахъори, дышээри къин-
штыгъ. Хъурышьор заукъе-
бзыкэ, дышээр къанэштыгъ.

Дунаим икъэбзагъэ уфемы-
сакъымэ хым, псыхъом ахэс-
хэр зэшэхъох. Ю. Стлашьум
ар къыдилтытээ, къэбзэны-

гъэм икъежыаплэхэр хегъеунэ-
фыкъых. Тхыпхъэхэм, панно зэ-
фэшхъафхэм уялтызэ сурэ-
тышым гур къеэты.

Зы къухъэшхом тисэу дуна-
им тышыпсэоу Ю. Стлашьум
ельти. Къухъэр бэрэ бгъэ-
сисмэ, бэ шлэн, маклэ шлэн
ушъорэкыныш, хым чихъашт.
Дунаим тет цыифхэр аш хэ-
кодэнхэмкэ щынашо ѿы.

«Шыуфэсакъ тыкъэзыуцухъэ-
ре дунаим, — elo Ю. Стла-
шьум. — Мамыр псэукэлэ шу-
шульэгъу, жуугъэлъаплэ, жу-
гээжъабзэ».

Шъушашу «Дунэе шхуантээр» бзылъфыгъэм щыгъэу
музеим щыольэгъу. Ынэу
къэгъэзагъэу ылэхэр зызэки-
шхэкэ, чыг шхонтэ дэхэ-
шхом исурэт нэгум къыкье-
дээ. Шъушашу зыбъэчэрэгъу-
кэ, ыкыб шуцэ. Сурэтышым
къыхгээцы: дунаим уанэу
фэгъэзагъэу упсэузэ гъедахэ,
гъэжъабзэ. Узыфэмгумэкъирэ
дунаим ыкыб къыпфильзэн
ыльэкъыщтэу, аш тхъамыкъа-
къызыдихыщтэу.

Стлашьу Юрэ ишылэнгъэ
нахь игъэктэгъэу укытегу-
шыиэштмэ, тхылтышко фэп-
тхынэу тэфэ. Аш юф зезы-
гэшьын ыльэкъыщтэу цыифхэр
къытхэкъыщтэу сэгугъэ.

Адыгэ Республиком и Къэ-
ралыгъо шүхъафтын искус-
ствэм ыльэнэкъокэ къызыфа-
гъэшшуашэмэ хунэу къагъэ-
льэгъуагъэмэ Стлашьу Юрэ зэу
ащыщ. Аш фэдэ тын льаплэр
ащ къызэрилэжыгъэм сици-
хъэ тель, ифэшьашуу сэлтэйтэ.

ПЭРЭНЫКЬО Чатиб.

Урысыем изаслуженнэ
артист, Адыгэ Республиком
инароднэ артист, медалэу
«Адыгейим и Щытхъузехъэр»
къыфагъэшьошагъ.

АРТИСТХЭМРЭ ШЭН-ХАБЗЭХЭМРЭ

Гъогу техъэрэм зыдештэ

Гъогу чыжъэ техъэрэм адыгэ къуаер зыдештэныр
шэнышыу зэрэфхэхъуяа къыдэлтыти, Урысыем
изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республиком инарод-
нэ артистэу, драматургэу Пэрэныкъо Чатибэ гущи-
лэгъу тыфэхъугъ.

— Театрэм юф щысшэнным
зыфэзгъэсэнэу Москва дээт
еджаплэу ГИТИС-м сышеджагъ,
— къеуатэ Пэрэныкъо Чатибэ. — Сянэ адыгэ къуаер къыс-
фигъэхъазырыгъэр зыдасштэу

Москва сзыыклохъыкэ урьс-
хэм, адыгэхэм, нэмийкхэм са-
дэгушэштыгъ. Къуаер фашэ
зэрилэр зэкээми дэгъоу ашэ-
штыгъ.

Ч. Пэрэныкъом иныбджэгъу-

хэм къытауягъ ишхъэгъусэу
Разытэ, аш янэ адыгэ къуаер
ицэгъун зэрэпэлтыгъэхэр. Ша-
гум хъакушко дэтыгъ, гүунэгъу-
хэм апае къуаер агъэгъоу бэ-
рэ къыхэкъыщтэгъ.

Артистхэр гъогу чыжъэ техъэ-
хэу бэрэ тэлъэгъу. Шхыныгъоу
зыдаштэххэм анахъэу къаха-
гъэштырэр адыгэ къуаер арь.
ланэм щаир къызытырагъэуцокэ,
къуаер гъусэ фашыныр яшэн.

САХЫИДЭКЬО Нурбай.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Кошхъэблэ районым
ичыпэ хэдзэкю комиссие
решающэ голосым ифитыныгъэ
зилэу хэтыщтыр
гъэнэфэгъэнным
ехыллагъ

Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ зилэу хэтыгъэм ычыпэ нэмькэ хэгъэхъэгъэнымкэ кандидатурэу къагъэлэгъуагъэм хаплы, 2002-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетэу «Урысые Федерациием игражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжъэнхэмкэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шъхьаэхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 22-рэ, ия 26-рэ, ия 29-рэ статьяхэм, Адыгэ Республикаем и Законэу 2002-рэ ильэсүм шышхъэум и 12-м аштагъэу N 88-р зытетэу «Адыгэ Республикаем икъалэ, ирайон ичыпэ хэдзэкю комиссие ехыллагъ» зыфиорэм ия 5-рэ, ия 16-рэ статьяхэм адиштэу Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **иунашъо ышыгъ**:

1. Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ илэу хэгъэхъэгъэнэу Хъагъэудж Бислан Джантэмэры ыкъор, 1970-рэ ильэсүм къэхъугъэр, Адыгэ Республикаем технике лъепкэ зэфэшхъафхэм язитет лъыгъэгъэнымкэ и Къэралыгъо инспекции испециалист-эксперт шхъаэр, комиссием хагъэхъанэу хэдзаклохэм язэукигэ итго щалъэгъуагъэр.

2. Мы унашъор Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие **Іекіэгъэхъэгъэнэу**.

3. Мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГҮ

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦИАЦI
къ. Мьеクъапэ,
шышхъэум и 3,
2017-рэ ильэс
N 7/39-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Кошхъэблэ районым
ичыпэ хэдзэкю комиссие
решающэ голосым
ифитыныгъэ зилэу хэтыщтыр
гъэнэфэгъэнным
ехыллагъ

Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ зилэу хэтыгъэм ычыпэ нэмькэ хэгъэхъэгъэнымкэ кандидатурэу къагъэлэгъуагъэм хаплы, 2002-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетэу «Урысые Федерациием игражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжъэнхэмкэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шъхьаэхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 22-рэ, ия 26-рэ, ия 29-рэ статьяхэм, Адыгэ Республикаем и Законэу 2002-рэ ильэсүм шышхъэум и 12-м аштагъэу N 88-р зытетэу «Адыгэ Республикаем икъалэ, ирайон ичыпэ хэдзэкю комиссие ехыллагъ» зыфиорэм ия 5-рэ, ия 16-рэ статьяхэм адиштэу Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **иунашъо ышыгъ**:

1. Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ илэу хэгъэхъэгъэнэу Къэрдэнэ Адам Мурат ыкъор, 1988-рэ ильэсүм къэхъугъэр, Адыгэ Республикаемкэ муниципальнэ гъэпсыкэ зилэ «Кошхъэблэ районым» икъэрэлтигэе муниципальнэ учреждениеу «Культурэм ылтыныкъокэ гупчэ бухгалтериер» зыфиорэм ибухгалтер шхъаэр, Урысые политикэ партиеу «Единая Россия» зыфиорэм и Адыгэ шъольтыр кутоома комиссием хагъэхъанэу итго ѡльэгъуагъэр.

2. Мы унашъор Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие **Іекіэгъэхъэгъэнэу**.

3. Мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГҮ

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦИАЦI
къ. Мьеクъапэ,
шышхъэум и 3, 2017-рэ ильэс
N 7/40-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Кошхъэблэ районым
ичыпэ хэдзэкю комиссие
решающэ голосым
ифитыныгъэ зилэу хэтыщтыр
гъэнэфэгъэнным
ехыллагъ

Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ зилэу хэтыгъэм ычыпэ нэмькэ хэгъэхъэгъэнымкэ кандидатурэу къагъэлэгъуагъэм хаплы, 2002-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетэу «Урысые Федерациием игражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжъэнхэмкэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шъхьаэхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 22-рэ, ия 26-рэ, ия 29-рэ статьяхэм, Адыгэ Республикаем и Законэу 2002-рэ ильэсүм шышхъэум и 12-м аштагъэу N 88-р зытетэу «Адыгэ Республикаем икъалэ, ирайон ичыпэ хэдзэкю комиссие ехыллагъ» зыфиорэм ия 5-рэ, ия 16-рэ статьяхэм адиштэу Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **иунашъо ышыгъ**:

1. Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие решающэ голосым ифитыныгъэ илэу хэгъэхъэгъэнэу Мэкъоо Заретэ Махъмудэ ыпхъур, 1980-рэ ильэсүм къэхъугъэр, пэлэ гъэнэфагъэкэ юф зымышэрэр, чыпэу зыщыгсэурэм елтыгъэу комиссием хагъэхъанэу хэдзаклохэм язэукигэ итго ѡльэгъуагъэр.

2. Мы унашъор Кошхъэблэ районым ичыпэ хэдзэкю комиссие **Іекіэгъэхъэгъэнэу**.

3. Мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГҮ

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦИАЦI

къ. Мьеクъапэ,
шышхъэум и 3,
2017-рэ ильэс
N 7/41-7

Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ 2012-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 6-м ышыгъэ унашъоу N 145-р зытетэу «Къэралыгъо фэло-фашизм «Дзэкъулыкъушэхэм, Урысые Федерациием хэгъэгу клоц Iофхэмкэ икъултын эхэм ялдошигъэхэм яунагъохэм арысхэу зыыгъыжын зимиэхэм яунэе унэхэм ягъэцэкэжын пае мыльку къызэрэхагъэкырэр» зыфиорэм игъэцэкэнкэ Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсигъэнным ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Хэбзэгъэуцугъэм диштэу гъэпсыжыгъэнным фэшл **иунашъо сэшы:**

1. Къэралыгъо фэло-фашизм «Дзэкъулыкъушэхэм, Урысые Федерациием хэгъэгу клоц Iофхэмкэ икъултын эхэм ялдошигъэхэм яунагъохэм арысхэу зыыгъыжын зимиэхэм яунэе унэхэм ягъэцэкэжын пае мыльку къызэрэхагъэкырэр» зыфиорэм игъэцэкэнкэ Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ

и Министерствэ 2012-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 6-м ышыгъэ унашъоу N 145-р зытетимкэ аухэсигъэм мыш фэдээ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм:

а) я III-рэ разделын ия 1-рэ подраздел ия 1.1-рэ пункт хэт гүщыгъэхэр «гуадзэу N 3-м диштэу» зыфиохэрэр гүщыгъэхэр «гуадзэу N 4-м диштэу» зыфиохэрэмкэ зэблэхъуагъэнхэм;

б) я V-рэ разделын ия 5.8-рэ подраздел ия 5.8.1-рэ пункт хэт гүщыгъэхэр «я 5.7-рэ подразделын» зыфиохэрэр гүщыгъэхэр «я 5.6-рэ подразделын» зыфиохэрэмкэ зэблэхъуагъэнхэм.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикаем Іофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикаем икъэрэлтигэе бухгалтер шхъаэр игъэцэкэнкэ кулыкъуухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдээр мазэ къэс къыдэкырэ тхильзэу «Адыгэ Республикаем ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуягъэхэр» зыфиорэм къащыхиутынэу;

— Урысые Федерациием ишъольтырхэм яшэхъээ правовой актхэм яфедральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъор Урысые Федерациием юстициемкэ и Министерствэ Адыгэ Республикаемкэ и Гъэлорышланэ йеки-гъэхъанэу.

3. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 7 зытешкээ мы унашъор къаачлэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мьеクъапэ,
бэдзэогъум и 18, 2017-рэ ильэс
N 158

◆ УРЫСЫЕМ И СПАРТАКИАД

Краснодар краир, Москва...

Хэгъегум икІлэеджаклохэм я Спартакиадэ апэрэу Адыгэ Республиком щыкIуагь. Урысыем ишъольтыр 49-мэ якомандэхэр атлетикэ псынкIемкIэ зэнэкъо-къугъэх.

Я VIII-рэ Спартакиадэм исудья шъхъаэу Петр Безъязычнэм кызэртиуагъэу, спортсмен 517-рэ зэнэкъохуугь. Клэеджаклохэм сэнаущыгъэ ахэль. Спортым имастер хүнхэмкIэ кандидати 190-рэ Мыекъуапэ щызэулагъэх.

Адыгэ Республиком истадион, спорт Унешхуу «Ошутенэм» зэнэкъохуэр ащизэхашагъэх. Ти-спорт псыуалъехэр клэеджаклохэм лъэшэу агу рихыгъэх. — 2018-рэ ильэсым Урысыем атлетикэ псынкIемкIэ их-

шыпкыгъэ командэ иегъэджэн зэлукIэгъухэр Мыекъуапэ щызэхэтэнхуу мурад тшыгъэ, — кытиуагь П. Безъязычнэм. — Федерацеу тиэм кытддыригъэштэхтэу тэгүгъэ.

Краснодар краим ихэшыпкыгъэ командэ апэрэ чыпIэр Спартакиадэм кыышыдхыгь. Къалэу Москва ятлонэрэ чыпIэр ыхыгъэ. Москва хэкум икІлэеджаклохэр ящэнэрэ ху-гъэх. Адыгэ Республиком ихэшыпкыгъэ командэ я 22-рэ чыпIэр кыфагъэшьошагь.

— Пэшорыгъэш зэнэкъохуу Урысыем щыкIуагъэм тыхэлажы, кIеух зэлукIэгъухэм тиэлэсэ-ныгъэ къашидгээльгэйонуу фитыныгъэ тиэх хуулагъэ, — кье-лиятэ Адыгэ Республиком спорт еджапIэр N 1-м илашэу Сергей Сухановым. — Урысыем ишъольтыр 49-мэ тащыщэу Спартакиадэм тыхэлэжагь.

Ти-спорт идэхагъэ изак-кооп сшлэгэшгэйнэр, гүфэбэн-гъэ ахэльэу цыфхэр кытпэгъо-кыых, — игупшисэхэм тащгээ-гүуазэ Москва кыкыгъэ спор-тсменкэу Валерия Якименкэм.

Спартакиадэм фэгъэхыгъэ

тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» кы-щыхэтэтууцых.

Суретхэм арьтхэр: **хагъэун-фыкIырэ чыпIэр кыдэзы-хыгъэхэм афэгушох; Спартакиадэм щызэнэкъохуух.**

◆ АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЪУР

Тыжъинир кыхъыгъ

ТелефонкIэ къатыгъ. Урысые Федерацием атлетикэ онтэгъумкIэ изэнэкъохуу къалэу Чебоксары щыкIуагь. Адыгэ Республиком иллыкIоу Родион Бочко-вым зэлукIэгъухэм ятлонэрэ чыпIэр кыашидхыгь.

Адыгэ Республиком атлетикэ онтэгъумкIэ иеджапIэр икъутамэу Инэм дэтым Родион Бочковым зыщегъасэ. Килограмми 105-м нэс къэзыщыхэр якуп хэтэу щылычын ебэнэгъ. Республиком ибатыр тлоштэгъукIэ кыылтыгъ кг 385-рэ (173 + 212). Ти-спортсмен тыжъын медалыр кыфагъэшьошагь.

Тренер-клэлэе-гаджэу, спор-

тымкIэ дунээ класс зиэ мастэрэу Роман Казаковым Р. Бочковыр егъасэ. Адыгэ Республиком атлетикэ онтэгъумкIэ иеджапIэр илашэу Сихуу Рэмэзан кызэртиуагъэу, Родион Бочковыр Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ аштагь, дунаим изэнэкъохуу бжыхъэм США-м щыкIоштый хэлэжьенэу зегъэхъазыры.

◆ ФУТБОЛ

Финалныкъом щешшэшт

Урысыем футболымкIэ и Союз икъутамэу Кыблэ шъольтырм щызэм и Кубок кыдэхыгъэнэм фэ-гъэхыгъэ зэлукIэгъухэр зэхашагъэх. 2000-рэ ильэсым къэхъугъэ кIалэхэр ешшэгъухэм ахэлажьэх.

— Адыгэ Республиком футболымкIэ иеджапIэр икомандэу тренерэу Кобл Русльян зипашэр финалныкъом нэсыгь, клу-бэу «Зэкъошныгъэм» епхыгъэхэу ти-нижъыкIэхэм ялэпэлэс-ныгъэ къагъельяагь, — кытиуагь еджапIэм изавучэу Пэнэшьу Мыхьамодэ. — Аужыре

ильэсхэм тикомандэхэм ятлонэрэ чыпIэр кыдахыгъэх. Сэнаущыгъэ зыхэль эшлаклохэр зэрэдгэсэхэрэр ашт къеушыхьаты.

Ти-нижъыкIэхэм зыхэт коман-дэу «Зэкъошныгъэм» «Жемчу-жина» Шъачэ гъогогуито 3:0-у текулагь. Финалым и 1/8-м хэхъэрэ ешшэгъухэр гъэшшэгъоны-

гъэх. Ермэлхьаблэ «Зэкъошныгъэм» зэкъом, ныжбыкIэхэр зыхэт командау «Армавирым» 1:0-у кышшуахыгъ. Мыекъуапэ ятлонэрэ зэлукIэгъоу щыкIуагь 8:1-у тиклалэхэм къахыгъ.

Финалым и 1/4-м хэхъэрэ зэлукIэгъухэр кызэрыкIоу щытыгъэхэп. Ростов-на-Дону кыкIыгъэ «Академиим» 2:1-у ешшэгъур тшүүхыгъ. Ятлонэрэ ешшэгъур «Академиим» истадион щыкIуагь. Адыгейим щыщ кIалэхэм

пчагъэхэр 5:1-у зэнэкъохуу къахыгъ. Шъхэлэхьо Амир тлохого, Тумэ Тлахьир, Ешыгоо Артур, Юрий Волчановскэм зэ-рызэ хагъээм лэгхаор радзагь.

Зичээзуу ешшэгъухэр финал-ныкъом щырьэштых. «Кубань» Краснодар тиклалэхэр тлохого-гоо лукиштых. Шышхъэум и 9-м Краснодар, и 13-м Мыекъуапэ ачызэдешшэштых. Теклонигъэр къидэзыхырэр апэрэ чыпIэм фэбэнэшт. Ильэс 17-м ит ешшэгъохэм ялэпэлэсэнгъэ хагъэхъо-нымкIэ амалышуухэр ялэх. Анах дэгьюу зыкъээзгъэльяагъохэрэр Урысыем изэнэкъохуу хэлэжьэхэрэ командахэм аштэштых.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Зэхэзыщагъэр ыкIи кыдэзы-хыгъэхэр:

Адыгэ Республиком лъэпк IофхэмкIэ, ИэкIыб къэралхэм ашы псэурэ тильэпкэгъэхъэм адярыз зэхъын-гъэхэмкIэ ыкIи къэ-бар жуугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стяняскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхъапэхэу зипчагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыагу 1,5-рэ дэлээр, шрифтыр 12-м нах цыкIунэу щытэп.

Мы шапхъэхэм ади-мыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэжохых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушыхьаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэллы-ИэсикIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпIэр гъэйоры-шапI, зэрэушыхьа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышаухаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIемкIи
пчагъэр
4352
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2323

Хэутын узчи-кэлхэнэу щыт ухажтэр Сыхьатыр 18.00

ЗышыкIэхэгъэхъэх ухажтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаIэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьаIэм игуадзэр Мэшлэкъо С. А.

ПшьэдэжкIыж зыхырэ секретарыр

ЖакIемыкъо
А. З.